לח א מיי׳ פ״ז מהל׳

ערכין הלכה יד ופי״ח מהלי מלוה ולוה

הלכה ו ז ופי"ב מהלי נדרים הלכה י סמג עשין

. לד וקלב טוש"ע ח"מ סי"

קין סעיף ז: למ ב מיי פ״ח מהלי עבדים הלכה טו

ופי"ב מהל' נדרים הלכה י

יופיי ב נוואל מליט האכנה ממן פת עשין פו טוש"ע שם סעיף ו וטוש"ע י"ד סימן

מ ג

רסו סעיף סח: כ מיי' פי"ב מהלי

נדרים הלכה כא סמג

לאויו רמב טוש"ע י"ד סימן רלד סעיף לא:

תוספות

רקדושת הגוף נינהו.

דקדושת הגוף נינהו. כקדושת מזכח לפי שחין להם פדיון: מפקיעין מידי שעבוד. דבעל: הקדש. עשה שורו

אפותיקי והקדישו אין ב״ח גובה הימנו ורבא אזיל לטעמיה דאמר בעל חוב מכאן ולהבא הוא גובה ועד

זימנים ברשות הלוה הוא

לסיינו לוקא קדושת הגוף

אבל קדושת דמים אמרינן נבנר קרושת דנוים מתחיק בערכין דמוסיף עליו דינר ופודה כל הנכסים הללו

ומפרש בערכין דמה״ת אינה לריכה פדיון אלא שלא יאמרו הקדש יולא בלא

פדיון: חמץ. עשה חמלו אפותיקי לעובד כוכבים ועבר עליו הפסח אסור

דחמצו של ישראל הוא וכן עשה ענדו אפותיקי ושחררו: למה לי שמא

יגרשנה. השתח נמי קדישי: אלומיה אלמוה רבנן לשעבוריה דבעל. נעודה

מחמיו דשויה כלוקח גמור ולא כמלוה ונראה דלא שייך למיפרך מי איכא מידי

לה קדיש [ולקמיה] קדוש דקדושיה מיחלה תליה והי פקע שעבודו

דבעל חיילא קדושה דעד השתא (לא) סבירא לן דקדושה אינו יכול להפקיע

שום שעבוד הוי חשיב [למיפרך] כיון דלא קדשה השתא לא קדשה לקמיה

אבל השתא דאמרי דמן הדין מפקעת אי לא דאלמוה אם כן לאחר

שפקע יחול הסקדש: נדרה אשתו וסבור שנדרה

אשתו וסבור שנדרה בתו. והפר גדרה: בנזיר.

שאמרה הרי עלי נזירות

מסנונה שנדרה בקרבן כלומר שאמרה דבר זה עלי

כקרבן והפר הרי זה יחזור

מקרכן השפר של השי מוות ויפר דכתיב יניא אותה ולא הפרה דטעות: למימרא

דאותה דוקא. ולכך נעל

שמואל כרבי יוחנן בן נורי אע"ג דסבירא ליה לשמואל דאין אדם אבל קדושת דמים לבדק הבית לא

מפקעה שעבוד כדתנן בערכין בפרק שום היתומים (דף כג:) מוסיף עוד דינר ופודה את הנכסים הללו וכו׳ שאם הקדיש הלוה נכסיו שמוסיף המלוה דינר על הלואתו ופודה את הנכסים מפני מראית העין שלא יאמרו הקדש יוצא בלא פדיון וגובה חובו כך כתב רש"י זכרונו לברכה בפרק אף על פי וכתובות נט:]. אבל רבינו תם זכרונו לברכה חולק עליו שאפילו הקדש דמים מפקיע מידי שעבוד ואין כאן מקום להאריך: חמץ. ישראל שעשה חמלו אפוחיקי לעובד כוכבים ועבר עליו הפסח איסור חמץ מפקיע שעבוד העובד כוכבים ואסור בהנאה. והא דתנן בפרק כל שעה (פסחים ל:) עובד כוכבים שהלוה את ישראל על חמצו אחר הפסח מותר בהנאה מוקמינן לה התם כשהרהינו אללו שמסרו אללו במשכון: ושחרור. עשה עבדו אפוחיקי ושחררו לוה משוחרר ומלוה גובה חובו ממקום אחר: אי הכי. דפקע שעבודא דבעל למה לי שמא יגרשנה מהשתא קדיש: ועוד שמא יגרשנה קאמר. מהשתא נמי קדיש דקונם מפקיע שעבודיה דבעל ולכשתמלא לומר דאלמוה רבנן לשעבודיה דבעל בעודה תחתיו דשויוהו כלוקח

גמור ולא כמלוה אפ"ה יפר שמא יגרשנה והיינו דהתם פרק אע"פים פריק אלמוה רבנן לשעבודיה והכא לא אדכר ליה אלא ועוד שמא יגרשנה קאמר ודא ודא אחת היא. וא״ת ואי אלמוה רבנן לשעבודיה דבעל דלא ליחול השתא הדרא קושיין לדוכתה כיון דהשתא לא חייל

אלא אמר רב אשי שאני קונמות דכקדושת הגוף דמיין. שהרי הן כקדושת המוצח דכי היכי דקדשי מוצח אין להם פדיון כך אין פדיון לקונם שיהא מותר למי שנאסר עליו וכיון דקונם קדושת הגוף הוא מפקיע מידי שעבוד שהיא משועבדת לבעל וחייל ותשום הכי פסק אין להם פדיון: ולדרבא דאמר הקדש כו' מפקיעין מידי שעבוד.

> מקדים דבר שלא בא לעולם משום דידי אשה איתנהו בעולם ומליא מקדשה להו בקונס שהוה מפקיע מידי שעבוד. ולקמיה פריך אם כן מאי איריא שמא יגרשנה הא מהשתא חייל הקדש: דאמר רבא הקדש. כגון עשה שורו אפותיקי לבעל חובו והקדישו אחר כך למזבח מפקיע אותו הקדש שעבוד המלוה וגובה חובו ממקום אחר והוא כשר לקרבן ולא הוי גזל כיון דלא הוה קני ליה אלא לגוביינא בעלמא. ודוקא קדושת הגוף

אלא אמר רב אשי שאני קונמות דכי קדושת הגוף דמי וכדרבא ידאמר רבא הקדש חמץ יושחרור מפקיעין מידי שעבוד אי הכי למה לי שמא יגרשנה 6 תני ועוד שמא יגרשנה: מתני׳ ינדרה אשתו וסבור שנדרה בתו נדרה בתו וסבור שנדרה אשתו נדרה בנזיר וסבור שנדרה בקרבן נדרה בקרבן וסבור שנדרה בנזיר נדרה מתאנים וסבור שנדרה מן הענבים נדרה מן הענבים וסבור שנדרה מן התאנים הרי זה יחזור ויפר: גמ' למימרא דיניא אותה דוקא הוא

ובהקדש דקדושת הגוף קמיירי שאם היה לו בהמה ועשאה אפומיקי לבעל חובו ואחר כך הקדיש אפי׳ בסתם חיילא עלה קדושת הגוף ואין לו לבעל חובו שום שעבוד עלה והיינו טעמא משום דהוי דבר הראוי למזבח דחייל עלה קדושת הגוף אבל אם היו לו נכסים אחרים ששעבדן לבעל חובו ואח"כ הקדישן לא פקע שיעבודיה דבעל חובו הואיל ואין בהן אלא קדושת בדק הבית דלאו קדושת הגוף הוא דאתי בעל חובו וגבי ליה מהקדש כדאמרינן במסכת ערכין (דף כג:) מוסיף עוד דינר ופודה כל הנכסים האלו דבאותו דינר יכול לפדות אפילו

שוה אלף זוז והתם מפרש האי דינר מאי עבידתיה גזירה שמא יאמרו הקדש יוצא בלא פדיון. וכי האי דאמרינן במסכת יבמות (דף סו:) ההיא איתתא דעיילא לגברא אילטלא דמילתא שכיב ובעיא למישקליה בכתובתה אתו יתמי פרסוה אמיתנא אמר רב קנייה מיתנא ואיתסר בהנאה ולית ליה פדיון לעולם: חמץ. ישראל שלוה מן העובד כוכבים ועשה (לו) חמלו אפותיקי לעובד כוכבים והרי הוא ברשותו של ישראל והגיע ו' שעות אותו ישראל חייב עליו בבל יראה ובבל ימנא דאתי איסור חמץ ומפקע לשעבודא דעובד כוכבים מיניה וחייב לבערו: וכן שחרור. עשה עבדו אפותיקי ושחררו מפקיעו מיד שעבודו של זה. והא איתתא נמי מליא לאפקועי שעבודו של זה קודם שתתגרש: אי הכי למה לי שמא יגרשנה. דמוקמית למתניתין שמא יגרשנה אפי׳ לא רצה לגרשה ליקדשו מהשתא. ומשני אלמוה רבנן לשעבודא דבעל דלא אתי הקדש ומפקע לשעבודא מיניה: בותבר' נדרה חשתו וסבור שהיח בתו. כששמע הנדר היה סבור שבתו היא נדרה והפר לשם בתו: נדרה בקרבן. לשום נדר: בנויר. כגון דחמרה הריני מירה: הרי זה יחזור ויפר. חפי׳ לחחר זמן: גבו' למימרא. דהאי דכתיב (במדבר ל) כי הניא אביה אותה דוקא אותה הוא דבעינא שיהא מפר לשם אותה הנודרת דוקא:

לקמיה היכי חייל דהשתא מיהת לא מיגרשא וי"ל דכיון דמדינא חייל אי לאו דאלמוה רבנן לשעבודיה כי אלמוה הני מילי דכל היכא דקיימא קמיה לא ליחול אבל נתגרשה כאילו חייל מעיקרא דמי כיון דמדינא ראוי לחול: בותבר' נדרה אשחו וסבור שנדרה בחו. שאמרו לו שבתו נדרה וממוך כך הפר או קיים: ו**סבור שנדרה בקרבן.** שאמרו לו שאסרה עליה דבר אחד ואמרה שיהא כקרבן: הרי זה יחזור ויפר. דהקמה או הפרה קמייתא כיון דבטעות הוי לא מהני ולא מידי והכי איתא בתוספתא (פ"ז ה"ו) בהדיא שאם הקים בטעות יכול להפר דתניא התם נדרה אשתו וקיים לה וסבור בתו נדרה בתו וקיים לה וסבור אשתו נדרה הרי זה יפר וכו': גמ' למימרא דיניא אותה דוקא הוא. דכיון דכתיב [במדבר ל] אותה משמע שיפר לשם אותה שנדרה ולא שיטעה באשה אחרת. וקשה לי כיון דמאותה מפיק לה תינח בהפרה דכתיב אותה אבל בהקמה מנלן האי דכתיבנא במתני' ואיתיה בתוספתא וכ"ת כיון דהקמה והפרה איתקיש וכדאמרי ליה רבנן לר׳ אליעזר בפירקין דלעיל ודף עה.) אמרו לו אישה יקימנו ואישה יפרנו [במדבר גן את שבא לכלל הקם בא לכלל הפר ור' עקיבא נמי לקמן (דף פו:) מקיש הפרה להקמה מה הקמה ממנו אף הפרה ממנו וכיון דאים לן בהפרה דאותה דוקא כמאן דכתיב בהקמה דמי לא ניחא לי דאפילו למאן דמקיש לאו לכל מילי איתקוש אלא דוקא למילי דמשתמעי מהאי קרא גופיה דאישה יקימנו ואישה יפרנו דהא אמרינן לעיל °חומר בהקם מבהפר קיים בלבו קיים הפר בלבו אינו מופר ואי לכל מילי איתקוש אמאי אלא ודאי אפילו למאן דמקיש לא איתקיש אלא במילי דההוא קרא גופיה דלאו היקשא הוא אלא סמיכותא בעלמא דאישה יקימנו ואישה יפרנו וכיון שכן חינח בהפרה דכתיב אותה הקמה מנלן ואפשר דלה דכתיב בהקמה כדכתיב [במדבר ל] כי החריש לה כאותה דמי ומשמע דוקא. ומכאן נראה לי להלכה דכי היכי דפשיטא לעיל °דבעל אינו מפר לשתי נשיו כאחת דאותה דוקא ה"נ אינו מקיים לשתי נשיו כאחת [דלה] דוקא וכמו שכתבתי למעלה (עג.):

הפקיע שעבוד העובד כוכבים וכן אם עשה עבדו אפומיקי ושחררו יצא למירות ואינו חוור ומשתעבד אם יערפנו בעל חוב: ליקדש מהשרא. שעל ידי קונם פקע שעבוד הבעל: אלמוה רבען לשעבודא דבעל. בעודם מחמיי דשויוהו כלוקח ולא כנ"ח ומחלא חלי וקאי הקונם עד אחר שגרשה וראוי היה עתה לחול אי לאו דאלמוה לשעבודיה דבעל הלכך לא שייך לאקשויי מי איכא מידי דהשתא לא קדוש ולבחר הכי קדוש: מה דרה לשיבוד אדותה דוקא. דכמיב יניא אותה דמשמע (שביד) [ס"א שמכיר] האשה העדרת וגם ידע מה נדרה וגם ידע מה נדרה ובנתרא יליף לה מקרא: גמ' לשיבודא דאותה דוקא. דכמיב יעיא אותה דמשמע (שביד) [ס"א שמכיר] האשה העדרת ומשמנו נמי הא דכחיב והתר את נדרה שיכיר הנדר:

שאגי קוגמות. לעולם ממנימון דהכא מיירי דלא הקדיש דבר שבא לעולם, דאי אמרה יקדשו ידים לעושיהם הואיל ומשמעבדא לבעל לאו כל כמינה (ראמ־ה בשחו). דכי קדושת הגוף דמי. כקדושת מובח שאין לה פדיון, כך אין פדיון לקונם להיות ניסר למי שנאסר עליו, שהרי אינו הקדש גמור למפוס פדיונו, אלא אסור על אדם אחד, וכיון דקדושת הגוף הוא מפקיע מידי ישנו א שהיא משועבדם לבעלה ומייל, ולקמן פרוך א"כ מאי אוני שו של יגרשנה מהשמא חייל (בתובות 20). הקדש חמיץ שעבוד שהיא משועבדם לבעלה ומייל, ולקמן פריך א"כ מאי איריא שאה יגרשנה מהשאם א"יל (בתובות 20). הקדש חמיץ ושחרור מפקיעין מיד שעבוד. הקדש, כון ששעבד שורו לבעל חוב וחוד והקדשו מפקיע שעבוד הכלוה וגובה חובו ממקום אחר וזה כשר לקרבן ואיט גזול, דלא הזה קני ליה אלא לגוביינא בעלמא, ודוקא קדושת הגוף אבל קדושת דמים דבדק הבית לא מפקיע שעבוד, כדמן בערכין (כג:) מוסיף עוד דינר ופודה את הנכסים הללו כרי (בתובות 20: ובעי״ז יבמות מו.

אלא אמר רב אשי. לעולם באומרת יקדשו ידי לעושיהם לכי מתגרשה א) יבמום מו. סו: כסובום נט: גיטין מ: ב"ק פ ב) [כתובות נט:], כדתרילנא לעיל ודקאמרת כי אמרה הכי מי מהניא אין: שאני קונמוח. היינו הקדש דכקדושת הגוף דמיא דלא סגי להו בפדיון כקדשי מזבח

הגהות הב"ח

(א) גם' יגרשנה (תני ועוז שמא יגרשנה) תא"מ. ונ"ב בפ' אע"פ גרסינן אלמוה רבנן לשעבודא דבעל כי היכי דלא תקדש מהשתא ומלשון הפי' נראה דהכי הוה גריס הכא:

גליון הש"ם

למימרא ה"ח אמרינן לעיל חומר וכו'. דף עט ע"א: בא"ד דכי היכי דפשימא לעיל. דף

פירוש הרא"ש שאני קונמות דכקדושת

הגוף דמי. לכי סיכי לקלושת הגוף אין לה פליון כד הייייי פדיון כך קונמות אין להן פדיון להתירן למי שנאסרו עליו דלא אלים איסורייהו לתפוס פדיונס כיון שלא נאסר כי אם על אדם אחד: הקדש חמץ ושחרור מפקיעין מידי שעבוד. אס עשה שורו אפותיקי והקדישו קדושת הגוף מפקיעו מידי שעבוד ובעל חוב יגבה חובו מנכסים אחרים רבא לטעמיה דאית ליה בפרק שני דפסחים (דף ל:) בעל חוב גובה מכאן ולהבא וברשות הלוה הוא עד בנשות הטנה האוא על שיטרפנו בעל חוב הלכך חל ההקדש ולא פקע על ידי טריפת בעל חוב כי היכי סליפת בעל חוב כי היכי דלא פקע על ידי פדייה ודוקא הקדישו קדושת הגוף אבל קדושת דמים פקע על ידי טריפה כי היכי דפקע על ידי פדייה ואף על פי שהיה ברשות הלוה עד שעת טריפה לא היה יכול להקדישו כקדושת דמים אלא עד זמן שתלא מרשותו מידי דהוה אשדה מקנה שמקדישה עד היובל ואז חוזרת לבעלים אלא מוסיף דינר על הלואמו יפודה שלא יאמרו הקדש יונה בלה פדיון: חמץ. ישראל שעשה חמצו לעובד כוכבים אפותיקי שאם לא יפדה אותו לזמן ידוע אחר הפסח שיהא של העובד כוכבים ועבר הזמן ולא פדאו אסור בהנאה כי ברשות ישראל היה עד ומן הפדייה ואיסור חמץ

וגיטין ווי ובדק צ). חמץ, נכרי שהלוה את ישראל על חמלו ולא הרהיט אללו, דמחוסר גוביינא, שהיה עומד החמץ בבית של ישראל ואין לנכרי עליו אלא שעבוד, כשבא עת ביעורו מפקיע איסור החמץ את שעבוד הנכרי וחייב ישראל לבערו, והא דמנן בפסחים (ל:) נכרי שהלוה לישראל על חמלו מותר בהנאה לאחר הפסח, מוקי לה רבי החם בשהרהיט אללו, שנמט במשכון ביד נכל, דל מתוסך גופינא ולא שעבוד ללא קנייה מתש וביק צ. וכעידי בפות מו. וטו. וכחובות נטי וגיטין מש). ושסרור, ישלא ששעבד עבדו לבעל חופו ושחלו הלוה, ילא לחילות, והמלוה גובה מלוה שלו מתקום אחל (יבמות טז. ובעידי שם טז. ובתובות נטש. למה לי שמא יגרשנה. מהשתא נמי קדיש (כתובות נטש). תני ועוד שמא יגרשנה. בכתובות שם: אלמוה לכע לשיעבודא דבעל כי היכי דלא חיקדש מהשתא (בעודה תחתיו דשויוה רבנן כלוקח גמור ולא כמלוה).